

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 ft., félévre 2 ft., negyedévre 1 ft. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Főmunkatárs: **PUBLÁ ERNŐ.**

Kiadó: **Papp György.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda.

Hirdetések díj-szabály szerint.

Vasutaink.

Nem ritka panasz az, mely a vasúti hivatalnokok részéről meg megújulva jön elő, miszerint a tulajdonított személyzet nem győzi a terhet, melyet a kötelezettség reá ró, oly mértékben teljesíteni, miként a közönségnek panaszra okot ne szolgáltatasson.

Legjobb akaratuk mellett sem tehetnek eleget minden irányban a közönség kívánalmának, nem pedig egyedül azon okból, mert esékely a munka-személyzet, — és nem lehet az egyes ügyvitelek oly korrektül beosztani, hogy azon egyes személy, kire többnemű kötelezettség vár, minden irányban eleget tehessen.

Altalanósságban a közönség nagy része e panaszokat méltányosnak tartja, — és ebből folyólag igen sokan igyekeznek oda hatni, hogy a hivatalnokok helyzete könnyítve legyen.

De mihaszna a közönség ezen érdeklődésének, ha az intéző körök s különösen a kereskedelmi minisztérium részéről a személy-zaporítás tekintetében intézkedés nem tétetik; — pedig manapság elmondhatjuk, hogy egy a jelenlegi szervezettel mellett munkálkodó vasúti hivatalnok husz évi szolgálat után, ha azt a megkivántató szorgalom mellett, hivatala horderejét ismerve, öntudatosan töltötte be, — a nyugdíját megérdemli nemcsak, de követelheti azon egy indokból, mert alig hihető, hogy husz év eltelté után munkaképes legyen.

Azon csekély remuneration, melyet a hivatalnok egy általában működése körében tett eljárásával kiérdemel, nem elégséges arra, hogy egy ambitioval telt hivatalnokot a további buzgalmas eljárásra lelkesítsen, akkor pedig, a mi-

dőn csak kötelesség teljesítésére vállalkozik — ezzel még nem érheti be a közönség, ennél többet kíván, ezzel tehát hivatalát nem kellő mértékbe teljesítheti.

Mindenesetre tehát magának az államnak eddigi takarékosága helyett több kiadást kell fordítania a vasutakra, első sorba a tisztviselők szaporítását venni előirányzatba, továbbá a mi megint egyik főczél, kilátásba helyezni azt, hogy nem negyven évi, hanem rövidebb időtartamu szolgálat után vonulhat nyugdíjba.

Itt a hol a folytonos kereskedelmi forgalom a hivatalnok erejét, egészségét kipróbálja, elkerülhetlen szükséges lévén a személyzet szaporítás, ezt a kereskedelmi miniszter ur ő nagyméltóságának figyelmébe ajánlani el nem mulasztjuk.

Világosság.

Ha valaki sötét gondolatokkal van eltelve, minden jó barátja azt óhajtja, hogy világosság környékezzék.

Ha valaki a sötétség miatt botorkázva keresi lakhelyét, felkiált „Adj uram világosságot.” —

És ha a városi lámpák különben is pislogó mécsesse még a hólepte területet sem képes valamennyire kivilágítani, mit szóljon az, kinek dolgai a véletlen miatt esti nyolcz óráig húzódtak el, ha nem zuglódának azok, a kik rendesen tíz órakor vetődnek baza. —

Ily zaklatott gondolatokkal terhelt járhattak város atyáink a napokban a piacszoron elgondolva azt, hogy a városi közönség mily összeget áldoz a világitásra, — és mily csekély mértékre terjed el az, — s aztán önkénytelenül nem egynek jutott eszébe azon elhatározás, hogy kis zseblámpával fogja ellátni magát azért, nehogy kénytelen legyen sötétségbe vándorolni.

Nagyon természetes mindenik más és mátra tette

az okot, egyiknek sem jutott eszébe az, hogy szűkmarkuságába keresse a hibát.

Valahányszor a világitás kérdése a városi képviselő testület előtt volt, senki sem emelte fel szavát az iránt, hogy változtatni kellene a dolgon, talán másképpen kellene a világitást szabályozni, ha nem is a modern villany, a már bizonyosnak tapasztalt gázvilágitást behozni, nem pedig azért, mert ezek behozatala költségbe kerül, mely költség a város jövedelméből nem fedezhető, pótdóra lenne szükség, ez pedig senkinek sincs inyére.

Szeretjük magunkról elmondani, hogy haladtunk, óhajtjuk, hogy azt mások elhiggyék, de nem törekszünk arra, miként ne csak álomképet, hanem valót állítsunk elé.

Hivatkozunk a multra, a melyben még csak a poros actákat tisztítottuk meg, újat nagyon keveset teremtetünk. —

Itt az idő és jelen, melyben már csakugyan haladnunk kell, ha azt óhajtjuk, hogy észrevéssünk, áldoznunk kell haladásunkért, mint teszik ezt más városok nem szűkmarkuan, megelégedni azzal, mit a város hajdani előjárói újság gyanánt beépítettek.

Legalsóbb esetben a gázvilágitás behozandó — hogy pedig ez megtörténjék, áldozatot kell hozni a városnak, nem riadni az 5% községi adótól, mely ezen beépítkezésre előnyesen szükséges. —

Kiki.

Belföldi hírek.

A hercegprímás a polgári házasság mellett

A római Tribuna vezéreikben foglalkozik a magyarországi állapotokkal s többek között a következőket írja:

Vaszary most előkészíti az ő memorandumát a pápa, a király és a kormány számára. A pápához intézett memorandumban Vaszary ki akarja mutatni, hogy a polgári házasság igazolva van Magyarországon, mint-hogy a katolikusok az ország lakosainak csak 52 szá-

TÁRCSA

Téli vadászatom.

Megirigyeltem a dicsőséget a sok vadásztól, ölni akartam valamit, valami vadállatot; bár egy mezeieget, különben szelid lelkemben gyilkos gondolatok kavargtak, phantáziám vérbe borult vergődő nyulat rajzolt elém s úgy elgyönyörködtem e szelid vadacska képzelet hullája felett; míg regényes hajlamaim rózsáknak festék a csillogó havon szét frescsent vad vért.

Vágyaim lon plus ultrája egy puská volt, egy fegyver bár a 15-ik századból, vagy a milyennel Adám apánk ijesztgette a paradicsom fájain házibaratokat hirdető szarkákat.

Nem tudom, hogy sok keresésem hozta e meg a jól megérdemelt gyümölcsöt, vagy a szerencse mosolygott rám, vagy eloquentiámnak nem tudott ellenállni, denique egyik ismerősöm átengedte fegyvertárából egyetlen fegyverét, mely ott a történelmet képviselte.

A legelső forinttal, a mit feleségemtől elcsenhettem, puskaopt vettem, sörétet, kapszlit, mert az én fegyverem még nem volt hátul megtölthető, az ezzel a részével csak rugott.

Hogy hasonlítsak valamit vadászainkhoz, kalapom hátsó részéhez erősítettem egy fekete ludszárnyotollat körülkötöttem derekamon egy hálódarabot, eszímamat megkentem rettenetesen halzsírral s hogy meglegyen a korona is, a szomszéd kuvaszkutyáját, a mely az éhség miatt csúfá tette a legvékonyabb dongáju agarat — egy félfont hussal rávettem, hogy legyen kísérem ebbe az ártatlan háboruban.

Az első töltést otthon tettem a fegyverembe jól ellátván azt porral, lefojtottam vattával, mit feleségem engedélyezett pár órai csekély könyörgés után egy nyugalmazott paplanból.

Még alig virradott mikor én a vár alatt jártam; a vadászjegyem nem lévén még készen, pedig 200 drbot rendeltem, mint a visitkártyából, szűrületet kellett felhasználnom, nehogy kérdőre vonajanak működő gyilkolásaimért.

Eppen ekkor volt a legnagyobb hideg, nem tudom bizonyosan, hány fok, de hogy nagy lehetett onnan vettem észre, mert alig tettem 200 lépést, már a kezem

vadbázasságra lépett a puskaesővel s csak nagy rábeszélésre sikerült elválasztanom őket egymástól.

Czélaltanul indultam neki a fehér világnak, a szomszéd kutyája, a helyett hogy nyulat szaglált volna, minduntalan a zsebembe rejtett husreggelit akarta hatalmába keríteni, ha tudtam volna, hogy ily socialista hajlamai vannak, biztosan nem hoztam volna magammal. —

Neki vágtam a Mammuthnak; ott majd csak talállok valamit, bár ijedtem. de még is mertem gondolni — talán egy farkast. —

Különböben rettenetesen szép idő volt, nem csak a fák ágain fűgött a tühegyes zuzmára, de a levegőben is: én úgy éreztem, mintha millió finom tű szurta volna arcomat. — A csillogó hó megroppant lábaim alatt s aztán bosszan sirni kezdett mintha fájt volna neki a reá nehezedő test sulya; néma táj, fehér hó lepel, fázós gondolatok — lehetetlen, hogy meg ne lettem hatva. —

Szemeim fürkészve jártak körül, hol találom azt a szerencsétlen állatot, melyet végzete hozzám küld meghalni. — Az öreg hegy oldalán, úgy törtettem fölfele mint poéta ki az Olimpusra mász, csakhogy szemem előtt nem az Istenek fűzte babér — hanem egy kicsiny nyúl alakja lebegett — de már nagyon soká tartott a mulatság, úgy vettem észre, mintha mind hidegebb lett volna, a hó esikorgása különös hangokat vert fel, a kopár fák között kísérteties zene volt bogy szívesen visszafordultam volna, ha tudom, hogy visszafelé csak valamivel melegebb van. — Nem birtam tovább menni, ujjaim úgy sűrűgtek a zsebemben, mintha Alvinczen lettem volna menetgyakorlaton hogyha így tart, leheletemből jéghegy képződik körültem, melynek felolvasztásához a pokol tüze se lesz elég. — Egy pillanatra megálltam csak egy pillanatra, hogy kifújhasam magamat s e pillanat elég volt arra, hogy szomszédomnak a hegymászásban kiizzadt kutyája, a hegy oldalához fagyjon, hiába volt minden bizelgés, hiába vettem elő fröstökömet, a megfagyott kutya csak megfagyott nyelvét nyújtogatta rám, s hideg szemei úgy forogtak türegükben, mint az éjszaki polus szüntelen kereknapja Nem mertem tovább állni, féltem, hogy én is leragadok s busan egy végső pillantást vetve nyurga kutyámrá, ott hagytam, mint a hűség jégbe öntött szobrát. —

Még alig tettem ötven lépést, midőn egy szürke fekete pontot láttam a havon nem messzire; alak, szín,

farok, fül talál gondolám, ez nyul. — Néma vigyázat tal emeltem le vállamról a puskát, s a kakast felhúza, úgy vettem czélba, hogy lehetőleg épen vigyem haza, még láttam a czél gombot, meg néztem a nyulforma alakot, aztán nem láttam semmit, csak szikrákat s egy olyan durranást hallottam, mintha a földkebel alvó szörnyei ébredtek volna fel valami szent gellért-hegyi ágyúzásra s ráadásul éreztem egy pofont, a melyhez hasonlóért Gyulafehérvárt napokig lövöldöznek egymást, a sértett ambíciók. — S ez a szikra milliárd, ez a dörgés s ez a pofon, mind annak az én történelmi multu puskaórnak pillanat alatt elkövetett tényei valának.

Az én nyulam azonban meg állott, közeledtem felé, nem mozdult; egész közel megyek, látom, meg van fagyva, biztosan ezt is izzadásig kergette valami kopó, s aztán egy pillanatra megállott és oda fagyott. — Aztán ez már nekem mindegy, hazaviszem, ráfogom, hogy az uton fagyott meg, legalább lesz renomé a családban, mert arról nem is álmodtam, hogy kipublicáljam, nagyon féltem, hogy valamelyik zsandár meghivatja magát a nyúl vacsorára.

Ilyen vadász szerencse, milyen édes meleggel töltötte el az én szívemet, azt csak az tudja elképzelni, a ki látta, mint olvasztá fel a meleg kilométernyi távolságra a havat.

Felpakoltam a nyulat s aztán elnéztem a magammal hozott kutyához, az még akkor is ott állott; érzékeny szívem azt sugta, hogy vigyen haza s én megpróbáltam felvenni, de nem tudtam felteszteni, míg aztán egy eszmeim támadt — s lehozott vadászeszímam sarkával oldalt felejtettem, rögtön elvált a jégtől.

A nyulat aztán egyik felől, a kutyát másik felől köpenyem alá fogván baza jöttem. — A család már messziről várt, s én a szobában nagy örömmel tártam ki kebelemet, hogy megmutassam az ujkor nagy csodáját a megfagyott kutyát, de bizony az akkor már nem volt megfagyva, mert magától leugrott s haza szaladt azzal az egyetlen nyul lábba, a mit az uton megmen ehett. A feleségem szidott, a világ nevetett, én pedig tapogattam azt a rugást, mit az az átkozott puská a képemen felejtett s még most is azon elmékedem, hogy ha valjon én is megfagytam volna, nem ettem volna e meg a kutyát, nyulat, mind a kettőt, a fizetést szabályozó állam meleg kebelén.

Debreczenyi.

zalékát képezik, s hogy itt a „tolerari posse“ inkább igazolva van, mint Francia vagy Spanyolországban.

Vaszary e memorandumait előterjeszti egy új püspöki konferenciának, mely valószínűleg februárba ül össze. Vaszary és társai, bár elvben nem ellenzik egy katolikus kongresszus összehívását, még sem tartják opportunusnak, hogy az most összehívásuk, s ez elhatározásukat az ő békés hajlandóságaik bizonyításul kívánják tekintetni. Az alsó klerusnál ez a béke hajlandóság koránt sincs meg, ez inkább bujtogatni igyekszik a népet a kormány új egyházpolitikai törvényei ellen.

A Vatikán tényleg meg van győződve, hogy teljes érdekében áll ezt a tüzet nem szítani.

Megemlítjük egyúttal, hogy a pápa Ferenc József királynak újévkor szívélyes üdvözlését küldött, melyben ama vágyának ad kifejezést, hogy a magyar püspökség és kormány közti surlódás az egyház és állam avára való tekintettel mihamarabb megszűnjön.

A képviselők napidijai.

A képviselőház pénzügyi bizottsága, mely folyó hó 7-én tartott ülésén az állami tisztviselők illetményeinek szabályozásáról szóló előadói jelentést elfogadta, utóbb a képviselői napidijak megváltoztatásáról szóló törvényjavaslatot is letárgyalta.

A bizottság nagy többsége Wekerle Sándor miniszterelnök indítványát fogadta el, mely szerint a képviselői napidijak, illetőleg tiszteldijak átalányát 2200 forint s 800 forint lakáspénzben állapítja meg és kimondja, hogy ez az összeg negyedévenként előre fizetendő.

EGYLETEK.

— **A műkedvelő társulat** úgy látszik teljesen elhalgatott, semmi életjelt nem ad magáról, holott pedig városunkban működését kiváló partfogás kísérte. — Se elnöke, se közgyűlése nincs, — könyvei szanaszét hevernek a főjegyzői irodában. — Most az unalmas téli évszakban pedig nagyon kellemes dolog volna egy pár jó műkedvelői előadásnak rendezése s az érköles és anyagi siker bizonyára nem maradna el. — Más kisebb városoktól példát vehetne a mi fiatalságunk is s a hasznost a kellemessel párosítva újra rendezhetne egy pár kellemes estélyt. Kíváncsiak vagyunk mi lesz ennek az érdekeletlenségnek a vége?

— **Az érkei dalegyet** alapsabály-készítő bizottsága teljesen elkészült a tervezettel, melyet a nem sokára megtartandó közgyűlésen jóváhagyás végett elé fog terjeszteni.

Új találmányok és műszaki közlemények.

Közl.: Bergl Sándor mérnöki és szabadalmi irodája Budapest, Andrássy út 30.

Ablaküveg összetörhetlen pótlója. Az ablaküveg könnyen összetörhető voltánál fogva sok célra nem alkalmas, míg a tükörűveg igen drága. Pickhardt Gusztáv bonni (Rajna mellett) lakos, tektorium elnevezés alatt egy gyártmányt hozott forgalomba, mely hivatva van sok esetben az üveget pótolni. A tektorium galvanizált sodronyszövényből áll, mely sajátosságosan preparált anyaggal vonatik be. A fénysugár ezen a tömegen keresztül hatol, míg a napsugár megtörik, ennél fogva nem átlátszó. A tektorium szívós és nyúlékony, hajlítható törés nélkül, vízben nem oldódik, a napsugarak nem puhítják meg, a szélnek és az esőnek teljesen ellenáll és a nagy hideg sem okoz benne kárt, tehát az időjárás nincs semmi befolyással rá.

Mivel a tektorium rozsz melegvezető, azért némely célra előnyösebb az üvegnél. Súlyja csekély és így semmi akadálytalán sincs összekötve használata, úgy, hogy bizonyos körülmények között a tetők fődésére is alkalmas. A tektorium csekély költséggel festhető, úgy, hogy a színes üvegek pótlójául is használható. Olóval igen könnyen térszesszerű darabokra vágható és fára szegelheto. Erőszakos sérelmek csekély fáradsággal kijavíthatók. A tektorium célszerűen használható gyárak ablakaira, felső világossági ablakokra, nővényházakra, melegágakra, vásárcsarnokokra, melegágakra, verendákra, szállítható építményekre stb.

Aranyhoz hasonló ötvény. Az amerikai lapok által nagyon dicsért ilyenü ötvényt kapunk, ha 100 súlyrész olvasztott rézet és 6 súlyrész antimont benseben összekeverünk és aztán fahamut, magnéziumot és szénsavas meszet adunk a keverékhez. Az ötvény kovacsolható, hengerelhető és forrasztható és a fénnyezés után az aranyhoz hasonló. Az arany szín nem változik ammoniak és savtartalmú gőzök befolyása alatt sem. Az ilyen ötvény kgrjának előállítás költsége 1.20 frt.

IRODALOM.

* **A hercegprímás könyve.** Az ideki karácsonyi könyvpiac egyik legérdekesebb munkája van előttünk: értékes először fenkolt lelki szerzője nevével, másodsor magának a munkának balbecsénél fogva, Vaszary Kolos, Magyarország hercegprímása írta e könyvet a magyar ifjúság számára, gazdagítván vele ifjúsági irodalmunknak ép azt az ágát, mely mindamel-

lett, hogy a legfontosabb, mégis aránylag a legszegényebb: a hazafiast. Es valóban kevés író ismerünk — nemcsak magyart, hanem idegent is — a ki annyira értene hozzá a hazaszeretet érzelmét átplantálnia gyermekszívekbe, mint Vaszary Kolos. E „Történelmi életrajzok“ at az első betűtől az utolsóig bizonyos szent ihlet lengi által: az a mély szeretet minden iránt, a mi magyart, melyet csak az tud valóban kifejezni, aki maga is átérzi. Egyetlen oly életrajz van a kötetben, mely nem nemzetünk egyik fiáról szól: az angolszász Nagy Aldréfé: de Vaszary még ezt is Magyarország történelmére vonatkozó mélybűcsű reflexiókkal tudja át szőni. A többi életrajzok közt első helyet foglal el Hunyady Jánosé, melyben érdekes módon nyer kifejezést a hercegprímás egyházi politikája is, midőn e szavakat mondja a királya iránt hű bajnokokról: „Megfogamzott szívében az Udvoztónak azon üdvös tanítása, hogy a rajtunk uralkodó fejedelemlnek, mint Isten helytartójának engedelmeskednünk kell.“ A második életrajz Mátyás király anyjáról, Szilágyi Erzsébetéről szól, egyebek között megragadó szívekkel ecsetelvé Hunyady László kivégeztetését. A harmadik Festetics Györgyöt, a „Georgion“ alapítóját dicsőíti lelkes szavakkal emlegetvén a magyar nyelv és irodalom ügyében tett áldozatait. A negyedik Fejér Györgyről szól, a történetiről, a ki iránt Vaszary ez életrajzzal hálája adóját rótta le: ő is egyike volt amaz árváknak — ugymond — kik a nagy férfi bőkezűségéből évenként segédelmet kaptak. Végre az ötödik életrajz, a Nagy Alfrédé, erős, nagy vonásokkal festi a dicső angolszász fejedelemlnek hazájára oly áldásos pályáját. Ez a könyv tartalma, melyhez méltó a kiállítás is: maga a primás öcsese Vaszary Janos látta el díszesen díszesebb képekkel, a kiadó Wodianer-czég pedig szép papíron tiszta nyomással és izléses kötésben bocsátja közbe. Ezek után tán felesleges kifejeznünk abbéli hittünket, hogy e könyv nem fog hiányozni sehohelyetlen magyar ifjúsági könyvtárból és hogy ennél szebb ajándékot nem tehetünk gyermekeink karácsonyfája alá. Magyarország hercegprímása e könyvből igaz vallásosságot, mely bönzertetet fognak ők magukba szívní! A könyv ára 2 frt 80 kr. Megrendelhető: Lampel Róbert (Wodianer F. Fiai) es. és kir. udvari könyvkereskedésben, Budapest, Andrássy-ut 21. sz.

* **Természettudományi olvasmányok.** A természettudományok óriási föllendülése nemcsak a felnőtté körében növelte az e szakma iránt érdeklődő olvasók számát; diákjaink is szívesebben forgatják a villamosság vagy a mágnesség csodáinak leírását, mint pl. valami amerikai „Börharisnya“ történetét. Ez igen üdvös tudományozmánya van hivatva tápotnyújtani az a „Természettudományi Olvasmányok“ e. vállalat, melyt a buzgó Wodianer czég tavaly oly rendkívüli sikerrel indított meg s melynek most egy új kötete van előttünk. Ez a kötet még sokkal gazdagabb tartalmu az előbbinél: nem kevesebb mint huszonöt érdekesnél érdekesebb cikk van benne, melyeket hetvenöt díszes kivitelű illusztráció tesz tanulságosabbá. Most is a legelőbbkelő szakírók neveivel találkozunk a műben: Paszlavszky József egy ősi kirándulást ír le az ópoeitikus zománczu stílusával. Gr. Lázár Kálmán az ökörszemről eseev, Rybár István egy magyar homokszem történetét mondja el autobiografikus formában, Kont Gyula a levegő nyomásáról beszél, maga a szerkesztő a cseh gránátról, meteoritekről és a gyémántokról stb. stb. Mind e dolgozatok úgy vannak különben megírva, hogy nemcsak az ifjúság, hanem bármely művelt olvasó is gyönyörködhetik beennük. A gyönyörű színes bekötésű táblával ellátott könyv ára 2 frt 20 kr. Megrendelhető Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) es. és kir. udv. könyvkereskedésben, Budapest, Andrássy ut 21.

* **Képeskönyvek.** A Wodianer czég kiadásában, melyből már ifjúsági irodalmunknak annyi díszesnél díszesebb munkája került ki, legújabbán négy kis képeskönyv látott napvilágot, melyek e téren valószagos újítást léptetnek életbe. E könyvek ugyanis a mellett, hogy kiállítás dolgában vetekednek a legdrágábbakkal, hogy színyomatu képeik a tükély legmagasabb fokán állanak: egyúttal oly olcsók is, hogy még a szegényebbek is könnyen meglephetik velük gyermekeiket. Egynek-egynek ára ugyanis csak ötven krajczár, tehát oly ár, melynek eddig három és négyszeresét fizették hasonló művekért. A négy füzet címei: A Cézár, Cicius, Teresi könyve. A Mikulás könyve. A mi szövegüket illeti elég felemlitenünk, hogy a sok vers és próza, melylyel tele vannak, Radó Antal tollából származik, kinek csengő sorait már olyan sokfelé szavalgatják apróságaink. Megnem tagadhatjuk magunktól, hogy a kedves kis versikékből legalább egyet ne közöljünk mutatónba:

Jankó.

Jankó ezukrász akar lenni,
Mindig ezukrot akar enni,
A konyhában jönni-menni,
Sok kalácsot zsebre tenni.

Ejnye, torkos Janesi, láddé
Nem jó mindig csokoládé,
Mindig krém meg limonádé,
Málna-szörp meg jegeskáv!

Ha egyőbre nem lesz gondod,
Majd a gyomrod jól elrontod!
Ugy bizony, majd rossz lesz dolgod,
Rossz a gyomrod, fogad romlott!

Ujdonságok.

— **Vizkereszi napján,** január 6-án vette kezdetét az ideki farsang, mely hushagyó keddel zárul, tehát 39 napig tart.

— **Egy moderna büntetési mód.** A helyben állomásozó 62. cs. és kir. ezred parancsnoka, f. hó 9 én 20° R. hideg mellett egy kisebb fegyelmi vétég miatt két zászlóalját kiharancsolta a gyakorlótérre. A nálunk szokatlan hideg a zászlóalj kétharmadát majdnem teljesen tönkre tette. Egyiknek füle, másiknak lába, harmadiknak keze fogja talán egész életén emlékeztetni e kemény büntetésre. Azt kellene gondoljuk, hogy ezelőtt 19 századdal élünk, ezek hallatára. A legénység, most a katonai kórházban elmélkedik a hidegnek és a melegnek ellenkező hatása felett.

— **Meghívó.** A gyulafehérvári EMKE dalárda folyó év január hó 15-én d. u. 3 órakor a tanácsház nagytermében közgyűlést tart, melyre az egylet tisztelt tagjai és az érdeklődő közönség tisztelettel meghívotnak.

— **Közgyűlés.** A gy. fehérvári önkéntes tűzoltó egylet folyó év január hava 29-én délelőtt 10 órakor saját laktanya helyiségében rendes évi közgyűlést tart, melynek tárgyai: A múlt évi számadások előterjesztése; a folyó évi költségvetés megállapítása; évi jelentés s folyó ügyek tárgyalása; végre a tisztikarnak 3 évre leendő megválasztása.

— **Táncmulatság.** A gyulafehérvári önkéntes tűzoltóegylet folyó év február hava 4-én a „Nemzeti szálloda“ nagytermében saját pénztára javára zártkörű táncmulatságot rendez.

— **A gyulafehérvári népbank r. t.** 1-ső év számadása (pénztár forgalom, mérleg, jövedelem) Kimutatása 1892 december 31-én 1891 október 20-tól 1892 december 31-ig. Pénztári forgalom: Bevétel részvénytőke 30000 frt, pénztár 524799 frt 83 kr, alapítási díjak 1000. — Betétek 158.882 frt 11 kr, váltó kölesön 228.054 frt, 06 kr. jelzálog kölesönből 1525 frt, zálog előleg 3068 frt — pénztárjegyek 24.000 frt — megbízás és letét 21151 frt 81 kr. Értékpapír szelvények és ércpénz 7017 frt 53 kr, visleszámitolás és f. számla 38180 frt 43 kr, előlegek 99 frt 97 kr. kamatok és díjak 11820 frt 92 kr, összesen 1.049.599 frt 66 kr. Kiadás pénztár 524.799 frt 83 kr, betétek 73393 frt 48 kr, váltó kölesön 355018 frt 29 kr, jelzálog kölesön 13994, — zálog előleg 6160 frt — pénztárjegyek 24000 frt — alapítási felszerelésre 1966 frt 21 kr megbízások és letét 21151 frt 81 kr, értékpapír, szelvények és ércpénz 7236 frt 47 kr, visleszámitolás és f. számlán 13176 frt 50 kr, jövedelmi tőke-kamat adó és illetek 393 frt 17 kr., kifizetett kamatok és díjak 1492 frt 18 kr, kezelési költségek 2644 frt 21 kr., előlegek 117 frt 44 kr. készpénz 1892 decbr 31-én 4056 frt 07 kr, összesen 1.049.599 frt 66 kr. Mérleg és vagyon: kimutatás: vagyon: részvényesek által befizetendő alap-tőke 70.000 frt, készpénz 1892 december 31-én 4056 frt 07 kr, kölesönökben: váltók 126.964 frt 23 kr. jelzálogok 12469 frt. — zálogelőlegek 3092 frt — felszerelés és alapítás 1712 frt, értékpapírban 319 frt 36 kr. előlegekben 222 frt 47 kr. összesen 218.835 frt 13 kr. Teher: kibocsátott részvénytőke 100.000 — alapítási díj-leirással 800 frt. Betétek 85488 frt 63 kr, ezek tőkés kamatai decbr 31-ig 2661. 98 kr, visleszámitolási kölesön 25003 frt 93 kr. kölesönök átmeneti kamatai egyenlege 1415.47 kr. fizetendő tőke kamatai adó, 182 frt 21 kr. Mérlegre mint tiszta nyereség egyenleg 3281 frt 91 kr, Összesen 218.835 frt 13 kr.

— **Szokatűz.** Mult hét vasárnap délutánján Dr. Hartenbaum Simon lakásában a kemence állítólag felborult s a szoba butorazatát lángba borította, — a tűz annyival veszedelmesebb volt, mivel a lakáson nem volt senki. Springer S. Adolf szivattyus mester volt az első, ki a tüzet észrevette, a szoba ajtaját feltörte s behatolván a lakásba a tüzet lokalizálta.

— **Vaddisznó vadászati.** A gyulafehérvári erdőben e héten vaddisznó vadászatot fognak tartani.

— **Karácsonyi kántálás.** Király Kulicza és Gyura György éjszakának idején Andris Lajos és ne-jének olyan karácsonyi lamentációt csapott, hogy másnap a rendőrség kénytelen volt a két betlehemes, papír csákos suhancot megfenyíteni.

— **Rejtélyes vendég.** A napokban egy szállodában, hogy melyikben, azt nem mondjuk meg, egy elegánsan felöltözött uriember bérelte ki magának a 4-dik számú szobát. A vendégkönyvbe úgy írta be magát, hogy Konstantinápolyból érkezett, lehet hogy elhitték neki. A szobalány és szobapinczér folytonosan figyelemmel kísérték a rejtélyes vendéget azon a bizonyos kuleslyukon, amely annyi sok titoknak lett már árulója. — Borzalommal vették észre, hogy a konstantinápolyi vendég egy hat lövetű forgó pisztolyt forgat a kezében. Néha néha nagyot sohajtvá fel s le járkált a szobában s egészen úgy viselte magát, mint aki azon gondolkozik, hogy irjon-e még egy pár levelet, mely esetleg felvilágosítással szolgálhatna. A szobapinczér lóhalálában futott a rendőrcért, a kivel aztán beállítottak a rejtélyes vendéghez. Az asztalkán ott hevert a

veszedelmes szerszám, de mielőtt a rendőr kezébe vehette volna, a konstantinápolyi felkapta azt és elsütötte és ime a revolver csővéből egy égő gyufaszál pattant ki libogva, melylyel a vendég rágyújtott szivarjára. A rendőr nagyot amult ezen az új gyufa gyújtó szerszámon, amely véleménye szerint csakugyan konstantinápolyi különlegesség.

— **Keresd az asszonyt.** A közelfekvő Metesd falun véres gyilkossági eset fordult elő, melynek színtere a szokásos koresmabélyiség volt. Egy Vorvára nevű parasztleányt úgy szurt hasba egy collegája, hogy belei kitordultak. A gyilkos kivallatván oda nyilatkozott, hogy kölesönös bántalmazás volt oka tettének, holott pedig a dologban — mint később kitudt — egy kis feltékenység is közbejárt.

— **Öngyilkos katona.** Mult hét hétfőjén reggel a várban egy katona saját fegyverével véget vetett életének. — A fegyver csővét mellének szegezve, lábujjával elsütötte a ravaszt, mire a golyó testén áthatolva befuródott a mennyezetbe. Még vérében fetrengve élve találtak rá s midőn tettének okáról kérdezték, nem válaszolt semmit.

— **Nincs csengő a nyakába.** Sok fuvaros parasztembernek gyúlt meg baja a rendőrségnél a napokban a miatt, hogy a szán elé fogott lovak nyakába nem akasztottak csengőt s a korán setétedő időben sok embert kitétek az elgázolás veszélyének. Nagyon helyesen van. Ha már nincs villany világítás az utcán, legalább akasztanak csengőt a lo nyakába.

— **A lövészegetet bálja,** mely f. hó 7-én a Hungária nagytermében tartott, igen fényesen sikerült. A jelen volt előkelő közönség a késő hajnali órákig feszelen jó kedvvel mulatott. A négyeseket 54 pár tánczolta s a fűző táncz is igen jól sikerült. Városunk előkelőségei közül úgy polgári mint katonai részről többen voltak jelen. — Az anyagi haszon mindössze 8 forint volt, de az erkölcsi siker annál szebben ütött ki. Wökl György 5 forintot fizetett felül a jótékony célra.

— **Fejbe vágta a vasszállal.** A mult héten Lőw Károly téglavető telepén egy Stoika Nonu nevű kőbor cigányt úgy vágta háromszor feje egy vasszállal Muntján Sándu téglavetőt, hogy az alétan összerogyott. A vasszállat a cigánynyal együtt beszálították a rendőrséghez.

— **Halálozás.** Koháry Henrik, Koháry András helybeli posta és távirássegédtiszt fia január 7-én 12 napi súlyos szenvedés után elhalálozott. — Koháry Henrik mint katona szolgált az 50-ik gyalogezrednél s kitűnő koresolyázó volt, — koresolyázás közben bántotta meg magát. — Mint kiváló, viális fiatalember általános részvétet keltett váratlan halálával.

— **Postaszállító levél mint meghívó.** Reich Károly táncztanító f. hó 14-én Szombaton a Nemzeti szálloda táncztermében rendezendő „Tánczkoszorú”-ra egy „Postaszállítólevél” alakjában becsajjtotta ki meghívóit a közönségnek amelyen ő mint feladó, a küldemény neve: mint „zártkörű tánczkoszorú; a tartalom: mint „jókedv”, az érték: „Megbecsülhetlen” szóval van jelezve. Ki lehet olvasni a sorokból, hogy csak az jogosult a belépésre aki postaszállító levéllel érkezik be. Miután Postaszállítólevéllel csak teherszállítmányok fuvaroztatnak, úgy látszik Reich Károly táncztanító a hölgyeket is bizonyára a teherszállítmányok közé véli sorozandóknak, de talán az ugynevezett „kedves teherszállítmányok közé?” S akkor furesa ötletért megbocsátunk neki!

— **Megfagyott.** Mult hét szombatjának éjjelén egy Kozsok Bálint nevű embert megfagyva találtak a hóban élettelenül.

— **A sorozás** a folyó évben Gyulafehérvár sorozó járásban Martius 1-én fog megkezdődni.

— **Drágasági pótlék.** A városi tisztviselők már benyújtották együttes kérvényüket a drágasági pótlék tárgyában. A kérvény a legközelebbi közgyűlésen fog tárgyalás alá vétetni, — a város zárszámadásai a mostani időkben tapasztalt gondos gazdálkodás után oly megtakarításokat tüntetnek fel, hogy a tisztviselők méltányos kérelmét a közgyűlés most az egyszer bizonyosan örömmel fogja teljesíthetni. —

— **Magyar zarándoklat Budapestről Romába.** Jövő év február hó 19-én 50 éve lesz, hogy XIII. Leo pápa a római Sz. Lőrincz templomban püspökké lett szentelve. — A pápa örömnappja az egész katolikus világ fényes ünnepe lesz. Zarándoklatok indulnak Rómába Európa minden részéből, sőt Amerikából is. A magyar zarándoklatot Dr. König Gusztáv, esztergom főegyházmegyei áldozár fővárosi lelkész rendezi és szándékát a hercegprimás és Exzellenziájának és a nagyméltóságú püspöki karnak tudomására hozta. A zarándoklatra vonatkozólag már megjelent részletes program szerint kétféle menetűt ígérnek jegyek fognak kiadati és pedig Budapestről Zágráb, Firenze, Cornous, Florenzen át Romába és ugyanazon úton vissza, továbbá oly jegyek, melyekkel a visszautazás Florenz, Bologna, Milano, Velence, Triest, Pragerhofon át történik az előbbi ára az 5 napi római teljes ellátással együ-

l. oszt. 140. forint. II. oszt. 110. forint az utóbbi I. oszt. 150. frt. II. o. 118. frt. Az utazást, mely különvontat történi s pedig Romáig közlekedő közvetlen kocsikkal, valamint a Romában első rendű szállókban biztosított ellátást a m. kir. államvasutak városi menetjegy irodája rendezi. — A jegyek 60 napig érvényesek a melyel a visszautazás bármely vonattal történhetik; az utazás visszajövetkor bárhol megszakítható. — Részletes programok König Gusztáv urnál (Budapest, krisztinavárosi plebánia) kaphatók, akik tekintetben kívánt bármint felvilágosításokkal is szívesen szolgálnak.

— **Szőlősgazdák figyelmébe.** Dezső Miklós, Hunyad, Alsófehér, Torda-Aranyos, Szolnok-Doboka és Kolozs megyék szőlőszeti és borászati vándortanítója Vasárnap folyó hó 15-én a tanácsház nagytermében a peronospora elleni védekezés és egyéb a szőlőszet és borászatba vágó kérdésekről előadást fog tartani. Most a midőn városunkban is szörványosan a peronosporát vélik felfedezni, ezelszerűen ajánljuk a szőlősgazdáknak ezen hasznos előadásban minél tömegesebb számban résztvenni.

— **Száj és körömfájás.** Mint hiteles forrásból értesülünk az alvinczi járás Henningfalva községében, ugyisintén Magyar-Igenben a marhák között köröm és szájfájás állapított meg. — Henningfalván ezen kívül a juhok között rüh-kór járvány mutatkozott. — Megszűnt e járvány a m.-újvári járás Magyar-Szilyo, Maros-Káptalan és Nagylak községében.

— **Faképnél hagyott czigány banda.** Tulajdonképen nem is a faképnél hagyták őket, hanem Ampoiczán. — Az érdekes historia a következőleg történt. — A Laji bandája, ki ne ösmerné e nevet — megbírást kapott Zalatra egy lakadalomra. A banda ügyszepakolta magát és felült a Zeik János uram széke-re, — de a czudar hidegben és hó fúvásában Zeik uram meghakolta magát s a bandát primástul, kontrástul együtt lerakta Ampoiczán és kijelentette, hogy ha neki adnák aranyból a gyulafehérvári új gymnasiumot még akkor sem hajbarázza többet a paripáit, — csináljanak a mit akarnak. —

A banda némi tanakodás után elhatározta, hogy a bátralevő utat Ampoiczától Zalatraig gyalog meg fogja tenni.

Es úgy lön, miként beszéltek, — ha egy czigánybanda valamire elhatározza magát, akkor nincs ember aki őket feltartóztassa.

Es neki indulának a koromsütésnek, térdig érő hóban, esikorgó hidegben, elől ment a primás, utána sorban a kontrások mint a darvak, — leghátul a bögsz huzta a nagy szerszámot, melyen a pikulás ült visító szerszámaival.

Mikor bekanyarodtak a fenesi erdőbe, ahol a fák olyan borzalmasan esőrogtetik száraz ágait, a pikulásnak eszébe jutott, hogy a „Gyulafehérvári Hírlap”-ban azt olvasta, mikép a fenesi erdőben két eszmát és két boeskort találtak a minapában, melyekben benn voltak bizonyos lábszarak is. — Oh! édes Krisztuskám ne hagyj el!

A távolból velőt fagyasztó nyivákolás és vonyítás hallatszott.

Ekkor a primás bátoritól foglalt meg a társait, hogy ne vaozoganak, mert bármilyen sötét legyen is, egy czigány soha sem ijedhet meg, és mintegy varázs ütése a bátor czigány banda hegedűt és nyiretyűt fogott a kezébe s rákezdett a gigerli notára.

A farkasok lassan elő esűszva hallgatták az édes hangokat, melyeket Laji mint valami Orfeusz a száraz fából kiesiklandozott.

Igy jutottak be Zalatra, hol már a tányérokat mosogatták a lakodalom után és a Lai bandája vissza indult haza egy keserű emlékekkel, de avval az elhatározással, hogy Zeik uramat itélőszék elé fogják állíttatni.

Szerkesztői üzenetek.

— **Holdvilágon.** — A beküldött „költemény füzérből” ime közlünk egyet, hogy ne legyen oka panasznra:

1. Mig az erdő alszik . . . esőndes lélegzettel
Arva gili bűg egy galagonya ágon
Kicsiny szive buját kinek panasolja
Bajos holdvilágon?
(Az az ő dolga, ne törődjék vele.)

2. Miért bög a duvad tiskés sürtőseghen?
S imolyg a vadrozsza a leveles száron?
Agról ágra miért ugrándoz a mókus
Bajos holdvilágon?
(Már mire való az a tulságos kíváncsiság?)

3. Kormos kéménylyukban mért nyávog a kandur?
S bög az árva fodrász legény busan, fájón
Harmonika van kezében, reszketve huzza
Bajos holdvilágon?
(Hogy az Isten adjon nekik több eszet, mint magának.)

4. Boszantani akar az egész mindenség
Mert fájó zápfogól s feldagadt orczámon
Vizes törülközőkkel zokogok
Bajos holdvilágon?
(Vagy huzassa ki, vagy vegyen rá torna szeszt a Szentgyörgyi patikájában.)

L. J. urnak. Helyben.

1. Könyveltség és buskomorog testvérei a szerelemnek.
2. Az utolsó illuzio az, mikor azt hiszik, hogy nincs több illuzionok.
3. A nők szellemessége a férfiak ostobaságában rejlik.
4. Az egész tudomány abból áll, hogy zeten coquetteriával óráig egy rőt csipkét dicser vagy misderontót árul.

Dofa Tanácsosai nem szolgálhatnak. Egy szépet pénz nélkül nem enged az ön apja, — egy esunyát pénz nélkül ön nem akar — egy szépet pénzzel nem adnak önnek, egy esunyát pénzzel ön nem acceptál. — Tudj mit — járjon csak szorgalmasan a bálókba, majd rá fog találni az igazira.

Zágonyi P. Gyula. — Ormod Statisztikájának összeállítását czéljából értesítjük, hogy városunkban beható kutatásaink alapján 5 legfeljebb, 7 fraktot lehet találni.

C s a r n o k.

A vigasztalhatatlanok.

— Voltaire után: P. —

Nagy böles volt Kitofilus. — Egy szép napon így szóló vigasztalhatatlan feleségéhez: „Lásza asszonyom IV. Henrik leánya az angol királyné szerencsétlenebb volt önnél, kiűzték királyságából, életét fenyegették sőt királyi férjét a vérpadon halni kellett látnia.

Sajnálom — rebegé az asszony s elkezdett saját szerencsétlensége felett keseregni.

Nos hát — folytatá a böles — gondoljon csak, Stuart Máriára, ő halálból szerelmes volt egy tenoristába s férje saját szemei előtt gyilkolá le kedvesét, — vagy rokonára Erzsébet királynőre ki, 18 évi súlyos fogság után a fekete vérpadon fejezteté le magát . . .

Irtóztató! mondá a hölgy s ismét buskomorrá lön.

Avagy talán — mondá a vigasztaló — hallotta már szép nápolyi Jobanna hírét, akit fogságba vetettek s megfojtottak?

Lehet hallottam hírét! — mondá a hölgy.

Igen akkor el kell mesélnem — folytatá a másik — egy szép fejedelelnő élettörténetét, ki letaszíttatva trónjáról egy pusztaszigeten tölté életét!

Ah! ez már unalmas előttem! mondá a hölgy.

Tehát erről érdekesebbet nemde? Oktaték én egyszer egy fejedelelnőt a bölcsészeten. A papája véletlenül éppen akkor toppant be szobájába, mikor az imádója ott volt. Az imádó areza vérvörös lett. — A papának ez a vérvörös arez anyyira nem tetszett hogy egy oly esztanós pofont mért királyi kezével, minőt birodalmában halandó nem kapott.

De az imádó sem röstelte ám a dolgot s két szürteptőt úgy odavágott a fejéhez, mit az soha el nem felejtethet, s képzelje, erre aztán a hercegnő kétségbeesetten kiugrott az ablakon. — Az imádotat a hercegnő billegve kísérte az akasztófához.

A hercegnő ezóta semmi másról nem beszél, mint szerencsétlenségéről.

Miért ne beszélhetnék hát akkor én is magamról? — kérdé töle felesége.

Azért — mondá a böles — mert nem szükség folyton arra gondolnia s nem illik mindig kétségbeesnie. Gondoljon csak egy Hecebára, gondoljon egy Niobéra!

Ah! — mondá a hölgy — valjon tegyük fel, ha ön azon szép fejedelelnőket vigasztalni akarván az én szerencsétlenségemet beszélte volna el nekik — ugyan szeretném tudni — meghallgatták volna-e?

Komor volt a nap, komor a bölcsész. — Egyetlen fia halt meg, — ő vigasztalhatatlan volt. A gondos feleség, hogy vigasztalja, kimutatás készítve azon királyokról, kik egyetlen fijakat veszítették átnyújtá azt. Elolvasta — igaznak találta — — de nem lelt benne vigaszt.

Három hónap elteltével ismét találkozának s nom győztek eleget esodálkozni azon, hogy oly vidám kedélyben vannak és az „időnek” egy szép emlék oszlopot állíttatnak fel, melyen a felírás volt olvasható: Az idő mindeat meggyógyít.

„Furesa kaland.”

— Nos uram! mennyivel tartozom? — kérdé bizonyos zavartsággal Cremieux ur az alacsony zömök embertől, miközben fekete macska bőrös átalvetőjét véve magára, mely az ujjak és galléron nyusztal volt diszítve.

— Az összeg három frank négy sous — válaszolt a Hotel-du-Nord szálloda tulajdonosa.

— Teringettét — hadará Cremieux ur — baj, nagy baj; tárczámat ottbon feledém . . . azaz hat hónap előtt egy bájos dehnőnél hagytam, még nem jutott eszébe . . . vissza küldeni . . . naponként várom! . . .

Corpo di Baco! Tegnap este uhist, s l'ohmbrét játszván, elvesztém uti költségemet! De tudja mit? Kifizetem az aprópénzt, a nagyja fennmarad! Patvarba. — 8 óra elmúlt és már másodszor csöngettek, ne tartartoztasson tehát uram, mert ha pontosan nem alkalmazkodom az elinduláshoz, itt maradok az ön nyakán! Rattenetes állapot! De mit sem tesz, én is voltam tán egykor fiatal, s tudom, hogy mily könnyen elfogy az ember pénze! Hatalmas eszmém van! — szóló a szálloda tulajdonosa, ajkain valami gunyoros és utálatos mosoly játszadozott. Kis szemei homályos fényben ragyogtak.

— Nos?

— Isteni gondolat!

— S aztán? s aztán?

— Elhiszem, hogy ön nem fog megcsalni!

— Ezt soha sem feledém!

— De hogy én se felejtsem el, legyen szíves tehát írja fel az ebédli aajtájára nevét s az összeget, melyet meg tartozik!

— Már megvan! — szóló kissé nyughatatlanul Cremieux ur, — de így mindenki tudja, hogy én önnek három franczal tartozom!

— Korántsem! nyugtassa ön meg magát — szól a tulajdonos meg nem zavarható erélyes és a gazember szokások vigyorgásával — alkalmazza ön irására köpenyt, s ez mindaddig rajta fog maradni, míg adósom lesz. Ha megértettük egymást, úgy nincs jogom önt tovább feltartóztatni!

Harmadszor csöngettek!

A vonat készen állt az elindulásra. A perronon keresztül még csak egy utas siet felszállni. Cremieux ur volt.

Testét iszonyu bő sárga nankin nadrág fődte!

